

Informatienota raad

Zaaknummer	Z-23-456089
Documentnummer	DOC-24-808275
Van	College
Datum	20 maart 2024
Onderwerp	Proces uitvoering Spreidingswet 1 februari 2024

Ter informatie

Kennis nemen van:

De uitvoering van de Spreidingswet

Aanleiding

De Spreidingswet is op 1 februari 2024 ingegaan. Door de vaststelling van de Spreidingswet is de opvang van asielzoekers een kerntaak geworden van gemeenten, net als andere wettelijke taken. Van Medemblik wordt gevraagd uitvoering te geven aan de Spreidingswet en op zoek te gaan naar een locatie die geschikt is voor de duurzame opvang van 263 asielzoekers, inclusief 22 alleenstaande minderjarige vluchtelingen (AMV'ers). In deze informatienota beschrijven wij hoe de gemeente Medemblik het proces ziet m.b.t. het realiseren van de asielopvang. En hoe we hier regionaal in samenwerken met de Westfriesse gemeenten.

Realisatie taakstelling verantwoordelijkheid van elke gemeente

In de uitvoering van de Spreidingswet is elke gemeente zelf verantwoordelijk voor het realiseren van haar taakstelling. Een van de belangrijkste vervolgstappen is de zoektocht naar een locatie en de ambitie om te komen tot een regioplan voor Westfriesland.

De provincie Noord-Holland dient uiterlijk 1 november 2024 te beschikken over de input van alle regio's om te bepalen of voldaan kan worden aan de landelijke opgave van de Spreidingswet. Het spreekt voor zich dat de gemeenteraad nauw betrokken wordt en dat er gecommuniceerd dient te worden met de omgeving.

Binnen deze strakke planning zien wij globaal het volgende proces voor de zoektocht naar locaties voor ons:

Stap 1: zoektocht naar locaties aan de hand van globale beoordelingscriteria

Voor de uitvoering van de landelijke opgave wenst het COA per regio te werken met een centrumlocatie en zogenoemde satellietlocaties. Een centrumlocatie die een grotere opvangcapaciteit en voorzieningen heeft. De satellietlocaties zijn kleiner van omvang en hangen als het ware rond deze centrumlocatie. Het COA heeft een aantal globale criteria daarvoor meegegeven:

- opvangduur voor 5 - 10 - 15 jaar
- voorzieningen op de centrumlocatie
- geschikt voor alle zelfredzame bewoners.
- voldoen aan kwaliteitseisen (o.m. nabijheid voorzieningen)

In deze stap vindt een locatieverkenning plaats, waarbij ook gekeken wordt naar criteria als bereikbaarheid, ligging ten opzichte van de doelgroep, afmetingen van de kavel, prijs, beschikbaarheid, uitbreidingsmogelijkheden, gevolgen voor de organisatie.

Stap 2: onderzoek naar haalbaarheid/uitvoerbaarheid

In deze stap wordt de locatie integraal onderzocht en beoordeeld op haalbaarheid en uitvoerbaarheid (planologisch, milieutechnisch, flora en fauna, civieltechnisch, duurzaamheid, onderwijs/zorg). De uitkomst van dit haalbaarheidsonderzoek leidt tot een locatiekeuze, die aan de Raad wordt voorgelegd.

Stap 3: planvoorbereiding en ontwikkeling

In deze stap brengen we in beeld welke planologische procedure(s) het meest wenselijk en passend is voor het realiseren van een tijdelijke asielopvang. Er zullen procedures moeten worden voorbereid voor het afgeven van vergunningen (omgevingsvergunning, aanlegvergunning).

Uw Raad wordt hierover geïnformeerd.

Deze stappen moeten passen binnen de strakke planning die het Rijk voorschrijft voor het realiseren van de asielopvang.

Globale planning:

Q1 2024: Het proces van de regionale samenwerking vast laten stellen in de West-Friese colleges

- Opstarten zoektocht locaties in de gemeenten
- Communicatie met inwoners over ontwikkelingen en route naar regionale aanpak

Q2 - Q3 2024: Afronden zoektocht locaties

- Opstellen regionaal plan
- Locatiekeuze voorleggen aan college en aan raad

Q3- Q4 2024: Provincie stelt één provinciaal opvangplan op en dient dit in bij het ministerie J&V.

- De bewindspersoon voor asielopvang beoordeelt de twaalf provinciale plannen

Q1-Q4 2025: Na het verdeelbesluit hebben de provincies zes maanden om de opvang te realiseren.

Regionale samenwerking

De zeven Westfriese gemeenten hebben besloten samen op te trekken in de vluchtelingenopvang door regelmatige afstemming met elkaar en uitwisseling van informatie en ervaringen. Er is een regionaal bestuurlijk overleg met de betrokken burgemeesters en wethouders. Dat overleg fungeert als een bestuurlijke klankbordgroep. En er is een regionaal ambtelijk overleg met vertegenwoordigers van de zeven gemeenten. Daarin vindt afstemming plaats over de strategie, uitvoering en communicatie.

De gemeenten bespreken binnen de regio West-Friesland en met de provincie hoe zij de regionale vluchtelingenopgave van 1230 asielzoekers gaan realiseren en hoe zij deze opgave vastleggen in een regioplan voor West-Friesland.

Hiertoe hebben de Westfriese gemeenten een gezamenlijk proces vastgesteld met een globaal stappenplan en regionale randvoorwaarden. Het regioplan van West-Friesland zal voor de provincie Noord-Holland een bouwsteen en een toets zijn om te bepalen of Noord-Holland op 1 november a.s. kan voldoen aan de opgave vanuit het Rijk. Het regioplan is in afstemming met ons lokale proces, zoals hierboven beschreven.

Globaal stappenplan voor de totstandbrenging van het regioplan

Stap 1. Inventarisatie

Stap 2. Analyse

Stap 3. Voorwaarden regionale samenwerking

Stap 4. Risicoanalyse

Stap 5. Vaststellingsprocedure regionaal plan

Stap 6. Geef de tijdlijnen aan

Voor de realisering van de asielopgave worden de volgende regionale randvoorwaarden gehanteerd:

- Medewerking vanuit provincie Noord-Holland
- Toereikende financiële compensatie vanuit Rijk en/of COA

- Koppelkansen benutten
- Juiste balans in verhouding vluchtelingen/inwoners in kernen en dorpen
- Beschikbaarheid bestaande voorzieningen voor inwoners
- Ruime mogelijkheden voor activiteiten op locaties
- Draagvlak en communicatie met gemeenteraden en inwoners
- Zero tolerancebeleid ten aanzien van overlast
- Betrokkenheid lokale en regionale ondernemers
- Mogelijkheden voor kleinschalige opvang en menging doelgroepen benutten
- Kwaliteit van locaties
- Bevordering van integratie en inburgering

Bestuurlijke besluitvormingstraject regionaal plan

- De gemeenten zijn in eerste instantie verantwoordelijk voor het realiseren van hun eigen taakstelling en voor het aanwijzen van de opvanglocatie. Het vaststellen van de individuele locaties gebeurt door de afzonderlijke gemeenteraden. Deze locaties worden ingebracht in het regionale opvangplan
- Het regionale opvangplan wordt door de colleges van de Westfriese gemeenten vastgesteld. Over dit regionale plan dient overeenstemming te bestaan met de provincie Noord-Holland.

Kernboodschap

Kennis nemen van de uitvoering van de Spreidingswet

Consequenties

Het COA is integraal verantwoordelijk voor de exploitatie, beheer en beveiliging op de locaties en daarmee ook voor de kosten.

De gemeente stelt de locatie beschikbaar en zorgt ervoor dat het planologisch mogelijk wordt gemaakt. De gemeente is ook verantwoordelijk voor het draagvlak m.b.t. de locatie.

Een voorstel van het ministerie van J&V is in voorbereiding voor de bekostiging van de ambtelijk inzet voor de uitvoering van de Spreidingswet. Nog niet is duidelijk wie de kosten draagt voor de planvoorbereiding en de planontwikkeling en bij koop wie de grondkosten betaalt en bij huur wie de huurkosten betaalt. Daarover zijn gesprekken gaande bij het ministerie.

Is de locatie geschikt, dan sluit het college van de gemeente een bestuursovereenkomst met het COA.

Communicatie

De gemeente is verantwoordelijk voor haar eigen communicatie. Voor de communicatie in regionaal verband hebben de Westfriese gemeenten een regionaal communicatieoverleg, waarin afstemming plaatsvindt en de basis voor de regionale boodschap wordt gelegd, die iedere gemeente zelfstandig kan inzetten al dan niet aangepast aan de eigen situatie.

Vervolg

Na de uitvoering van het haalbaarheidsonderzoek voor de locatie zal uw Raad een raadsvoorstel worden voorgelegd met betrekking tot de locatiekeuze en de randvoorwaarden

Bijlagen

1: begrippenlijst

